

[Honoré]

Jeg takker for udenrigsministerens redegørelse og for de forskellige indlæg, især naturligvis de indlæg, der har givet udtryk for støtte til dette forslag; det gælder både ordføreren for fremskridtspartiet, for det konservative folkeparti – jeg forstod det som en delvis tilslutning – og for centrumdemokraterne. Jeg var også glad for den beherskede reaktion fra den socialdemokratiske ordførers side og var glad for det radikale indlæg, selv om de jo ikke gav udtryk for støtte til vores forslag.

Jeg vil gerne give en lidt fyldigere redegørelse for de motiver, der ligger bag vores forslag, for at afværge eventuelle misforståelser.

Kristeligt folkepartis forslag er motiveret ud fra et ønske om at støtte ikke Ian Smith, men moderate sorte ledere i den nuværende regering, der arbejder for sort flertalsstyre. Vort forslag er ikke udtryk for en høj mening om Ian Smiths politikerkunst og for det hvide mindretals optræden både før og efter løsrivelsen. Ian Smiths og hans partis virke betragter jeg som stort set en politisk fiasko. Ian Smith har ikke udnyttet de politiske tilbud, han har fået, og hans regerings jordpolitik anser jeg selv for at være en skandale.

Vores forslag er heller ikke ment som en kategorisk fordømmelse af alt og alle i de bevægelser, der ikke deltager i den indre løsning, altså som om begge parter i Den Patriotiske Front var uhyrer; det mener vi heller ikke. Men vi går ud fra den kendsgerning, at der er sket noget, at der nu foreligger en sort-hvid overgangsregering, og at denne overgangsregering som sit mål har indførelsen af den væsentligste betingelse for anerkendelse, sådan som det er blevet fremsat af den engelske regering i sin tid, nemlig almindelig valgret og sort flertalsstyre. Det er en kendsgerning, at det er sådan, og det hæfter vi os ved.

Så er det rigtigt, at man kunne have ønsket sig, at det var en bredere regering; man kunne have ønsket sig, at alle partier havde deltaget i denne regering, og at der var blevet etableret en overgangsregering efter de forslag, som kom fra engelsk og amerikansk side. Men ét er, hvad man kunne ønske sig, noget andet er, hvad der har været politisk muligt. Vi kan alle have mange forskellige ønsker med hensyn til de politiske og økonomiske forhold i forskellige afrikanske udviklingslande, men jeg mener ikke, at vi kan

gøre den fulde opfyldelse af vore ønskedrømme om politiske forhold til en uomgængelig betingelse for at optage diplomatiske relationer med et land. Der er heller ikke fredelige forhold i Angola: her er 3 frihedsbevægelser i krig med hinanden, hvor den ene, som har regeringsmagten støttet af cubanske tropper, bekæmper de to andre, men dette har ikke forhindre Danmark i at anerkende Angolas regering. Hvis vi skulle have gjort vores diplomatiske relationer til Angola afhængige af, at man havde nået til en altomfattende politisk løsning, havde vi ikke kunnet anerkende dem i dag, hr. Poul Nielsen og hr. udenrigsminister!

Jeg mener ikke, at etableringen af den indre løsning absolut udelukker, at man kan nå til en endnu bredere politisk løsning hen ad vejen. Men det er jo ikke noget, man kan vide noget om med sikkerhed, det er noget, man kan ønske, noget, man kan arbejde for. Kristeligt folkeparti ville da gerne, hvis vi havde mulighed for det, arbejde på at gøre flere parter interesserede i at sætte sig sammen.

Men hvis man siger, at betingelsen for, at vi kan anerkende en regering i Rhodesia, er, at alle parter går ind sammen, kan man komme i en meget vanskelig situation. Det kan f. eks. tænkes, at man får én af parterne i Den Patriotiske Front til at gå med i et samarbejde med dem, der indgår i den indre løsning. Hvis f. eks. enten Mugabe eller Nkomo gik med, men ikke den anden, ville det så betyde, at Danmark – og det spørger jeg udenrigsministeren om – fordi en af parterne i Den Patriotiske Front ikke deltog, under ingen omstændigheder kunne anerkende en sådan regering? Noget sådant er nemlig ikke helt usandsynligt; det har været debatteret bl. a. i den engelske presse.

Man kræver en konference omfattende alle parter. Ja, det ville da være godt, hvis den kunne blive til noget, men selv om den kunne blive til noget, er det langt fra sikkert, at en sådan konference ville føre til et positivt resultat. Der er jo, som enhver ved, store modsætninger og rivalisering imellem de forskellige afrikanske grupper, der arbejder for Zimbabwes politiske fremtid. Hele historien viser denne rivaliseren, og i de forhandlinger, der har været i sommer, hvor Smith kunne føre separatforhandlinger med Nkomo, viste